

Socialministeriet
Center for Politik og Jura
J.nr. 2006-3926
jet, jhk

19. oktober 2006

Notat om rammeaftaler for 2007

1. Generel karakteristik af de 5 rammeaftaler

De 5 regionsråd og kommunalbestyrelserne i regioner har inden for den lovbestemte frist (15. oktober 2006) udarbejdet rammeaftaler for social- og specialundervisningsområdet.

Rammeaftalerne ligner hinanden i deres opbygning, hvilket formentlig dels skyldes, at regionerne denne første gang har været den udførende kraft, dels at regionerne indbyrdes har aftalt at bruge samme skabelon.

Det er indtrykket, at der er lagt et meget stort arbejde i udarbejdelsen af rammeaftalerne på trods af de administrative vanskeligheder, der har været som følge af omstillingsprocesserne i forbindelse med kommunalreformen. Det afspejles både af indholdet i rammeaftalerne og af omfanget af disse, som er på flere hundrede sider. Der er ingen tvivl om, at det gode resultat skyldes, at regionerne har været aktivt udførende i forbindelse med denne første runde, men derudover har kommunerne i de 5 kommunekontaktråd haft et organ, hvor de kan samarbejde og samstemme deres synspunkter på tværs af kommunegrænserne.

I alle regioner er der etableret administrative strukturer mellem kommunerne og regionen om udarbejdelsen af rammeaftalen, ligesom der er tilrettelagt administrative procedurer for løbende justering og opfølgning på rammeaftalen.

I flere af rammeaftalerne er man opmærksom på, at en rammeaftale forudsætter enighed om forståelsen af forskellige begreber – et fælles sprog. Fx vil man i Region Sjælland arbejde med at udvikle et fælles sprog om begreber og værktøjer for hele rammeaftaleprocessen.

Højt ambitionsniveau for rammeaftalen som værktøj fremover

Rammeaftalerne lægger et højt ambitionsniveau for rammeaftalen som grundlæggende værktøj i det kommende samarbejde om udviklingen på socialområdet og samspillet mellem kommunalbestyrelser og regionsråd. Det nævnes i alle rammeaftaler, at man ser 2006 som et overgangså, hvor kravene i bekendtgørelsen vedr. statusoplysninger, vurdering af hidtidigt samarbejde og evaluering af gældende rammeaftale er tillempet.

Lever op til indholds- og formkrav

Der er en klar rolle- og opgavefordeling i rammeaftalerne mellem kommunerne og regionen.

Den første generation af rammeaftaler lever både indholds- og formmæssigt op til de lovgivningsmæssige krav og forudsætninger. Det vil sige, at alle rammeaftaler opfylder de krav til indhold, som fremgår af bekendtgørelsen om rammeaftaler.

Udover at indeholde oplysninger om behovet for antal pladser og tilbud, tager alle rammeaftaler bl.a. stilling til:

- Bruger- og pårørendeinddragelse
- Håndtering af akut opståede behov
- Ventelister
- Specialrådgivningsydelser
- Udviklingsplaner for store institutioner
- Koordinering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud på det sociale område.

I Region Nordjylland oprettes en fælles elektronisk registrering af ventelister, som skal bruges for et anvendeligt planlægningsværktøj, og i Region Midtjylland etableres en akut-vidensbank.

Derudover tager rammeaftalerne stilling til:

- takster for køb af pladser og individuelle ydelser i tilknytning hertil
- takster for køb af specialrådgivning.

Udviklingsdelen er tynd

Indholdet af rammeaftalerne er tyndt, når det angår forslag til udvikling af tilbuddene, både omkring udviklingen i behovene hos allerede optagne borgere og nye typer af behov, der fordrer udvikling af nye behandlingstilbud. Det skyldes, at man alle steder har vedtaget at videreføre status quo, men det må forventes, at der allerede i næste års rammeaftale bliver rette op herpå, når kommunerne har fået mere tid og overskud til at udarbejde deres kommunale redokumenter. Det fremgår nemlig af rammeaftalerne, at der nedsættes en række arbejdsgrupper, som med udgangspunkt i den første rammeaftale, skal drøfte udvikling af de sociale tilbud, som indgår i rammeaftalen.

Borgeren i centrum

Bruger- og pårørendeindflydelse er tænkt aktivt ind i rammeaftalerne.

Udgangspunktet for rammeaftaler er fælles mål og visioner for borgerne og for den faglige indsats og udvikling. Flere rammeaftaler sætter borgeren i centrum og indeholder planer for, hvordan synspunkter fra borgere, brugere og pårørende kan inddrages i rammeaftaleprocessen. Rammeaftalen opfattes derfor som mere end blot et administrativt værktøj. Det afspejles også i, at rammeaftalerne er udformet i et let tilgængeligt sprog og forståeligt sprog.

Rammeaftalerne er derfor både et administrativt styrings- og planlægningsværktøj og et redskab, der sætter brugerne i centrum.

Ingen tegn på afspecialisering

Der er ingen tegn på afspecialisering af de tilbud, som kommunerne overtager. Det skal ses i sammenhæng med de tryghedsaftaler, kommunerne har indgået indbyrdes og som indebærer, at kommunerne har forpligtet sig indbyrdes til fortsat at benytte de tilbud, som overtages fra de nuværende amtskommuner.

Ingen problemer med uenighed om rammeaftalerne

Rammeaftalerne ikke bærer præg af, at der har været uenighed mellem kommunalbestyrelser og regionsråd i forbindelse med indgåelse af rammeaftalerne. Der var ellers i forbindelse med folketingsbehandlingen mange kritiske røster over, at der ikke var nogen opmandsfunktion for uenighed.

”Skal-tilbud” indgår i nogle af rammeaftalerne

I to af rammeaftalerne (Syddanmark og Midtjylland) indgår efter kommunernes ønske også tilbud til børn og unge med sociale eller adfærdsmæssige problemer, da der derigennem skabes et rum for det mellemkommunale samarbejde. Derved imødegås den kritik, der har været af, at der netop på dette område ikke var fastsat regler om fortsat samarbejde kommunerne imellem.

I Region Hovedstadens rammeaftale indgår enkelte nuværende kommunale tilbud, som ikke er omfattet af rammeaftalen, da pladser stilles til rådighed for andre kommuner.

Omfangsrige bilag til rammeaftalerne

Som bilag til rammeaftalerne indgår detaljerede oversigter over omfattede tilbud, institutioner, beliggenhedskommuner, pladstal og fastsatte takster.